

KÄLLMATERIAL

JAN NILSSON

HEMSKHETER

I HOGDAL, LOMMELAND

OCH TJERNÖ

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA MELLAN ÅREN
1850 OCH 1900 I VETTE HÄRAD BOHUSLÄN

16. HOT MED LIFSFARLIGT VAPEN

BEGÅNGET: 1875

GÄRNINGSMAN: JOHAN CARLSSON I LOMMELAND

ALFRED BJÖRNER FRÅN RAKKESTAD, NORGE

Utdrag ur domboken från Vette Häradsrätt.
Innehåller alla ingående handlingar i aktuellt mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget Arkiv Digital, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på Arkiv Digitals hemsida.

Jan Nilsson

1875 den 26 Juni

110

Sedan t f Kronolänsmannen C W Dahl i skrifvelse af den 14 uti innevarande månad hos Domhafvanden, med anmälan att han den 13 dennes för öfvervåld, jemte hot med lifsfarligt vapen häktat Alfred Björner från Rakestads socken i Norge och Johan Carlsson från Lommelanda socken, anhållit om ransakning med bemälde personer, har härtill denna dag blifvit utsatt; och in finner sig vid upprop af (målet) ej mindre t f länsmannen C W Dahl till utförande af sin åklagartalan än äfven angifvaren, Martin Johansson på Öddö, hvarjemte Björner och Carlsson, som från häktet blifvit förehemtade, för Rätten inställas.

Martin Johansson uppgifver till en början på gifven anledning, det han, som tillika med flere andra fiskade Lördagen den 12 Juni på e.m. låg ute på hafvet vid Öddö midt emot Daftö för att fiska makrill, sett en båt uti hvilken befanno sig de begge tilltalade, hvilka synbarligen voro i öfverlastadt tillstånd, lägga ut från land. Sedan de en stund fört oväsen med båten gingo de i land samtidigt med angifvaren och öfrige fiskarne och efter att hafva inlåtit sog i samtal med dem, ville Björner sälja en klocka till dem. Då Martin vägrade detta blef Björner vredgad och drog en knif, som han hade uti en slida vid sidan och vinkade med densamma, dervid yttrade att han skulle "vrenka dem allesammans". Därefter kastade de en makrillvad i sjön, och då Martin förehöll dem det opassande i detta deras handlingssak, slog Björner först en annan af fiskarne i ansigtet och fattade derefter Martin i kragen samt slänge efter ett par slag ikull honom i backen, dervid Björner föll öfver. Sedan Björner af de öfriga blifvit fasttagen och afväpnad, upptog Carlsson tvenne stenar från marken i afsigt att kasta dem på fiskarne, då han greps af dessa uti armarna och såmedelst hindrades att utföra sitt dåd, tilläggande angifvaren, det han ej lidit något men af det honom tillfogade öfvervåldet.

Björnes och Carlsson förklara, det de hvarken kunde medgifva eller bestrida de af angifvaren gjorda uppgifterna, enär de vid ifrågavarande tillfället varit i så hög grad af starka drycker öfverlastade, att de ej varit sig sjelfva mäktige.

Åklagaren anhåller härefter om vittnesförhör med Andreas Persson, Lars Pettersson, Samuel Andersson och Carolus Christiansson, hvilka vid Rätten tillstades få företräda och sedan jäf mot någon af dem hvarken anförts eller kunnat utrönas, aflägga vittneseden, hvarefter och sedan om vigten af densamma erhållit påminnelse de höras hvar för sig och berätta:

1. Andreas Persson, det vt Lördagen den 12 dennes befann sig i närheten af det ställe der uppträdet emellan de tilltalade och Öddöboarne egde rum, samt af ordvexlingen lockades till platsen just som Björner gick fram mot Martin Johansson och grep honom framför bröstet tvenne gånger och slängde honom baklänges ikull, dervid Björner föll öfver. De andra fiskarne togo då fast i Björner och togo knifven, som satt instucken i slidan, men som han ett par gånger tagit efter, ifrån honom; och blef Carlsson derjemte, som tagit upp ett par stenar från marken för att kasta dem på fiskarne, gripnen bakifrån i armarna och såmedelst hindrad att verkställa sitt uppsåt. Begge de tilltalade voro af starka drycker öfverlastade ehuru väl de ej voro redlösa. Uppläst och vidkändt.

2. Lars Pettersson: att sedan de tilltalade vid ifrågavarande tillfället fört oljud på sjön och kommit i land, kom Björner fram till vittnet och ville sälja en klocka till vittnet, men då detta ej lyckades gick Björner i vredesmod uppåt bergen samt drog der sin knif, som han hade i en slida vid sidan samt yttrade, som orden föllo: "jag skall vrenska er allihopa". Derpå kommo de tilltalade åter tillbaka till fiskarne, då Björner, som dervid kastade en makrillvad i sjön och erhöll tillrättavisning härför af Martin Johansson, grep denne för bröstet samt kastade honom baklänges ikull samt föll sjelf öfver. Som vt såg att han härpå fumlade med handen åt sidan der han hade sin knif hängande, tog vt denna ifrån honom. Carlsson, som hade fattat i ett par stenar, en med hvardera handen, för att kasta på dem, blef äfven gripen bakifrån om armarna och derigenom hindrad att fullfölja sin afsigt. Begge de tilltalade voro vid tillfället synbarligen af starka drycker öfverlastade. Upprepadt och vidkändt.

3. Samuel Andersson: det vt, som tillika med Carolus Christensson på eftermiddagen Lördagen de 12 dennes, kommo roende utanför Öddö, anropades af Lars Pettersson, som förmälde det ett par strykare voro i land och ville öfverfalla fiskarne. Vt och Christensson gingo därför i land samt sågo då Björner sittande på berget hvarpå han ropade: "voro ni också dubbelt så många, skulle jag vrenska er allihop". Derefter gick han fram till fiskarne samt slog först Hans Mattsson på näsan och då Martin Johansson förehöll honom det opassande häruti, rusade han på Martin och fattade honom för bröstet, sökande att få honom bakänges ikull. Detta lyckades först efter tredje taget, då båda ramlade i kull, Björner öfverst. Vid den strid, som härefter uppstod, såg vt Björner flere gånger taga åt den sida vid hvilken han hade sin knif instucken uti en slida. De omkringstående bemäktigade sig därför såväl knifven, som Björners person. Emellertid hade Carlsson tagit upp en sten i hvardera handen och ämnade just kasta stenen på fiskarne, då äfven han greps om armarne och avväpnades. Begge de tilltalade syntes vara af starka drycker öfverlastade. Upprepadt och vidkändt.

4. Carolus Christensson: fullkomlig öfverensstämmelse med förra vt.

De tilltalade säga sig icke kunna förneka hvad som blifvit dem lagdt till last, men säga sig icke kunna påminna sig detta.

Vittnena fordra ersättning för sin inställelse under uppgift det de samliga hafva en mil till tingsstaden.

Åklagaren öfverlemnar härefter målet under yrkande af ansvar å Björner för misshandel och fylleri samt å Carlsson för hot med lifsfarligt vapen och fylleri.

Efter enskild öfverläggning afkunnas härefter följande

Utslag

Hvad till en början beträffar tilltalade Alfred Björner, så enär han blifvit öfvertygad att Lördagen den 12 innevarande Juni månad hafva uti ett af starka drycker öfverlastadt tillstånd fattat Martin Johansson i Öddö för bröstet samt kastat omkull honom, af hvilket öfvervåld dock ingen skada följt, pröfvar HRn lagligt döma Björner för misshandel derå ingen skada följt jemlikt 14 kap. 13§ Strafflagen att böta 25 kronor samt för fylleri 10 kronor eller tillhopa 35 kronor. Vidkommande derefter Johan Carlsson, så och då ådagalagdt är att han som äfven varit af starka drycker öfverlastad vid ofvannämnda

tillfälle från marken upptagit tvenne stenar i afsikt att kasta dem på de tillstädes varande fiskarne, dömes han dels för det han sålunda i uppsåt att skada göra, tillgripit lifsfarligt vapen, derå dock ingen skada följt, att jemlikt Strafflagen 14 Cap. 15§ sista mom. böta 10 kronor, dels och för fylleri att böta 10 kronor eller tillhopa 20 kronor.

Och känns härjemte de tilltalade skyldiga att ersätta i målet hörde vittnena Andreas Persson, Lars Pettersson, Samuel Andersson och Carolus Christensson för två mils resa och en dags tidsförspillan med 2 kronor 10 öre till dem hvardera; hvilken ersättning, de rest de tilltalade skulle sakna medel till densammas gäldande, kommer att af allmänna medel utgå.

Skolande de tilltalade ej vidare i och för detta mål i häkte hållas, hvarom skrifvelse ofördröjligen kommer att till tillsyningsmannen öfver stadshäktet härstädes, der de tilltalade förvarats, aflåtas.

Afföres. Afträda.

Tinget aflyses

Som ofvan

På Härads Rättens vägnar

Carl Bohman